

Ben je klaar voor de aanval?

De impact van AI-doorbraken op cyberweerbaarheid en de concrete waarde van DORA TLPT- en TIBER-EU-tests

Kunter Orpak

AFM

6 oktober 2026

Voorstellen

Kunter Orpak

Senior toezichthouder en DORA TLPT en TIBER EU Team Lead bij Autoriteit Financiële Markten (AFM)

Promotieonderzoek aan de Universiteit van Amsterdam naar offensieve cybersecurity en de toepassing van GenAI

Agenda

01 **Een verschuivend dreigingslandschap**
Frontier GenAI verandert aanvalscapaciteit en snelheid.

02 **Kwetsbaarhedenbeheer onder tijdsdruk**
De tijd tussen ontdekking en misbruik wordt korter.

03 **De ontwikkelsnelheid verandert de spelregels**
Nieuwe modellen en agents ontwikkelen zich in hoog tempo.

04 **Vertrouwen moet aantoonbaar worden**
Governance en aantoonbare betrouwbaarheid zijn randvoorwaarden.

05 **Hoe vertalen we dit naar weerbaarheid?**
Combineer geavanceerd testen met een sterke beveiligingscultuur.

01 Een verschuivend dreigingslandschap

1.1. Van hulpmiddel naar autonome actor

2-3 jaar geleden: GenAI als hulpmiddel

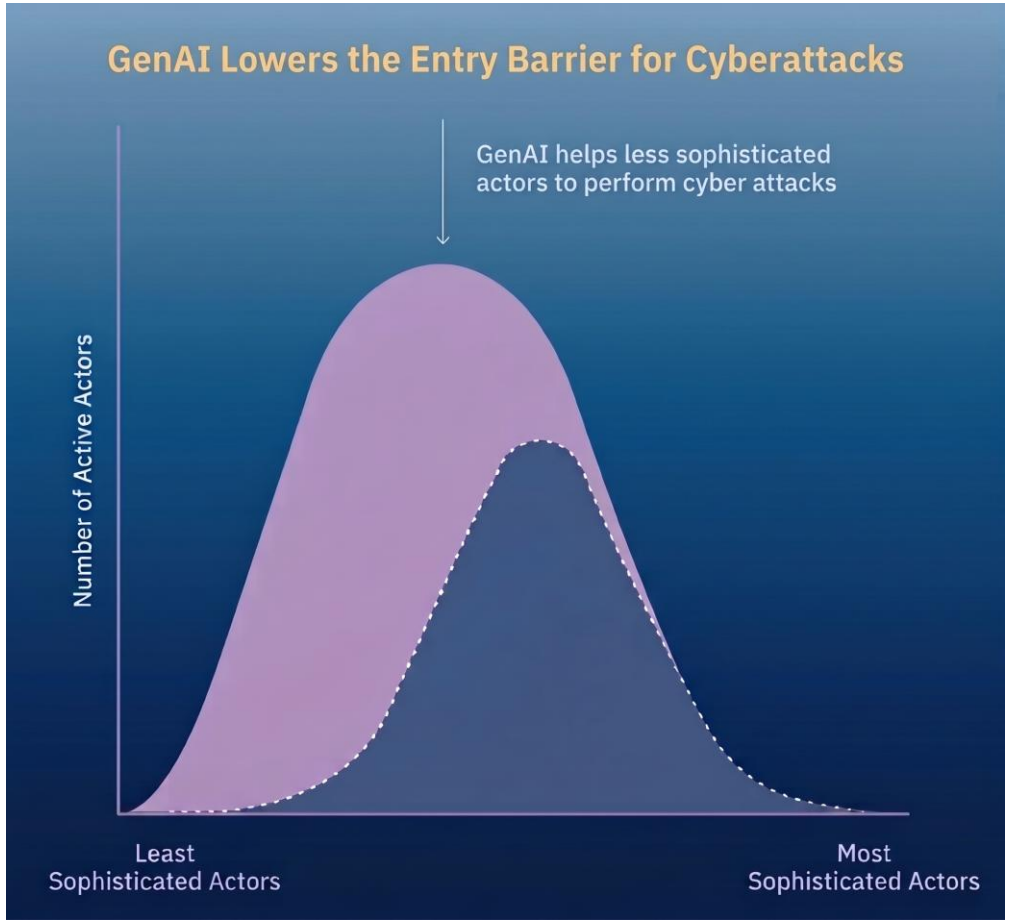
- Reageert op menselijke opdrachten
- Versnelt losse taken, zoals phishingteksten of code
- De gebruiker bepaalt doel en vervolgstappen
- Schaal en tempo blijven afhankelijk van menselijke inzet

Nu: GenAI als autonome actor

- Plant en voert meerdere stappen uit
- Combineert informatie, tools en acties
- Past de aanpak aan op basis van resultaten
- Kan parallel werken en sneller opschalen

Nieuwe realiteit: Organisaties moeten de acties van GenAI kunnen beheersen, monitoren en valideren.

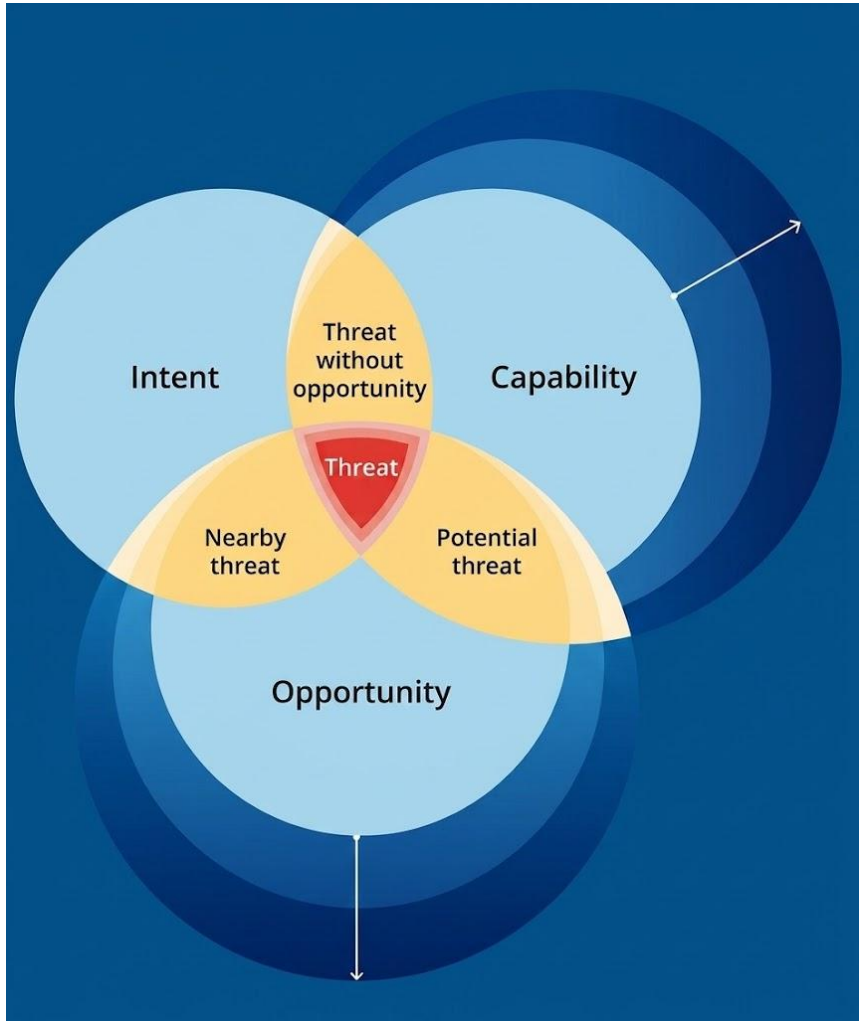
1.2. GenAI verlaagt de toetredingsdrempel

- Minder geavanceerde actoren automatiseren taken en schalen aanvallen sneller op.
- Geavanceerde actoren gebruiken GenAI selectief, met nadruk op discretie en operationele veiligheid.
- Het belangrijkste effect is een sterke toename van het aantal actoren met betekenisvolle aanvalscapaciteiten

Nieuwe realiteit: Intentie en toegang blijven belangrijk, maar capaciteit is minder schaars.

1.3. Dreiging ontstaat waar 3 factoren samenkomen

Toename in capaciteit

- Malware en phishing sneller ontwikkelen
- Kwetsbaarheden en aanvalspaden sneller vinden
- Detectie beter ontwijken

Toename in gelegenheid

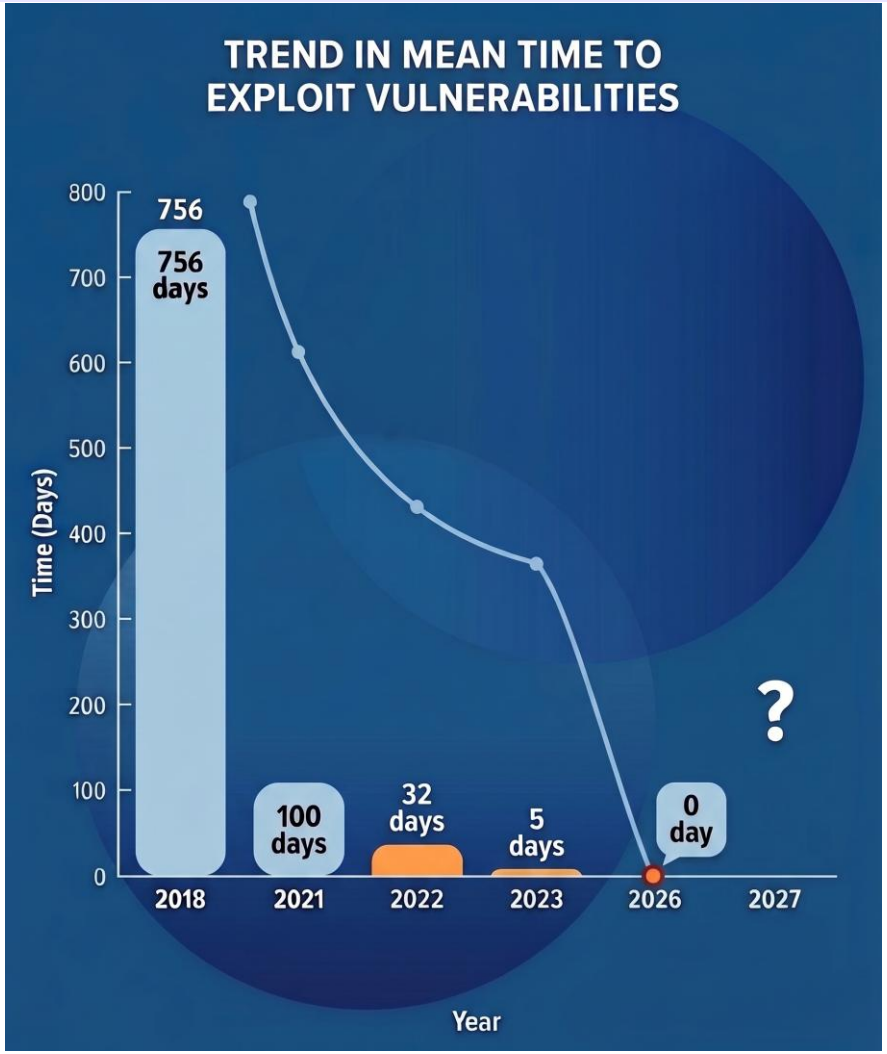
- Misconfiguraties geautomatiseerd vinden
- Onveilige GenAI-toepassingen misbruiken
- Legacy en end-of-life systemen exploiteren

Nieuwe realiteit: Prioriteer niet alleen kwetsbaarheden, maar vooral de combinatie van intentie, capaciteit en gelegenheid

02

Kwetsbaarhedenbeheer onder tijdsdruk

2.1. Van periodiek patchen naar continue risicosturing

Nu

- Time-to-exploit daalt al jaren
- GenAI versnelt reconnaissance en exploitontwikkeling
- Technologische ontwikkelingen verlopen snel en GenAI versnelt dit verder.

Volgende stap

- Langetermijnvoorspellingen blijven moeilijk.
- Gecontroleerde experimenten met GenAI zijn noodzakelijk

Nieuwe realiteit: AI versnelt niet alleen aanvallen, maar verkort ook de beschikbare reactietijd. Traditioneel kwetsbaarhedenbeheer is op zichzelf niet langer voldoende.

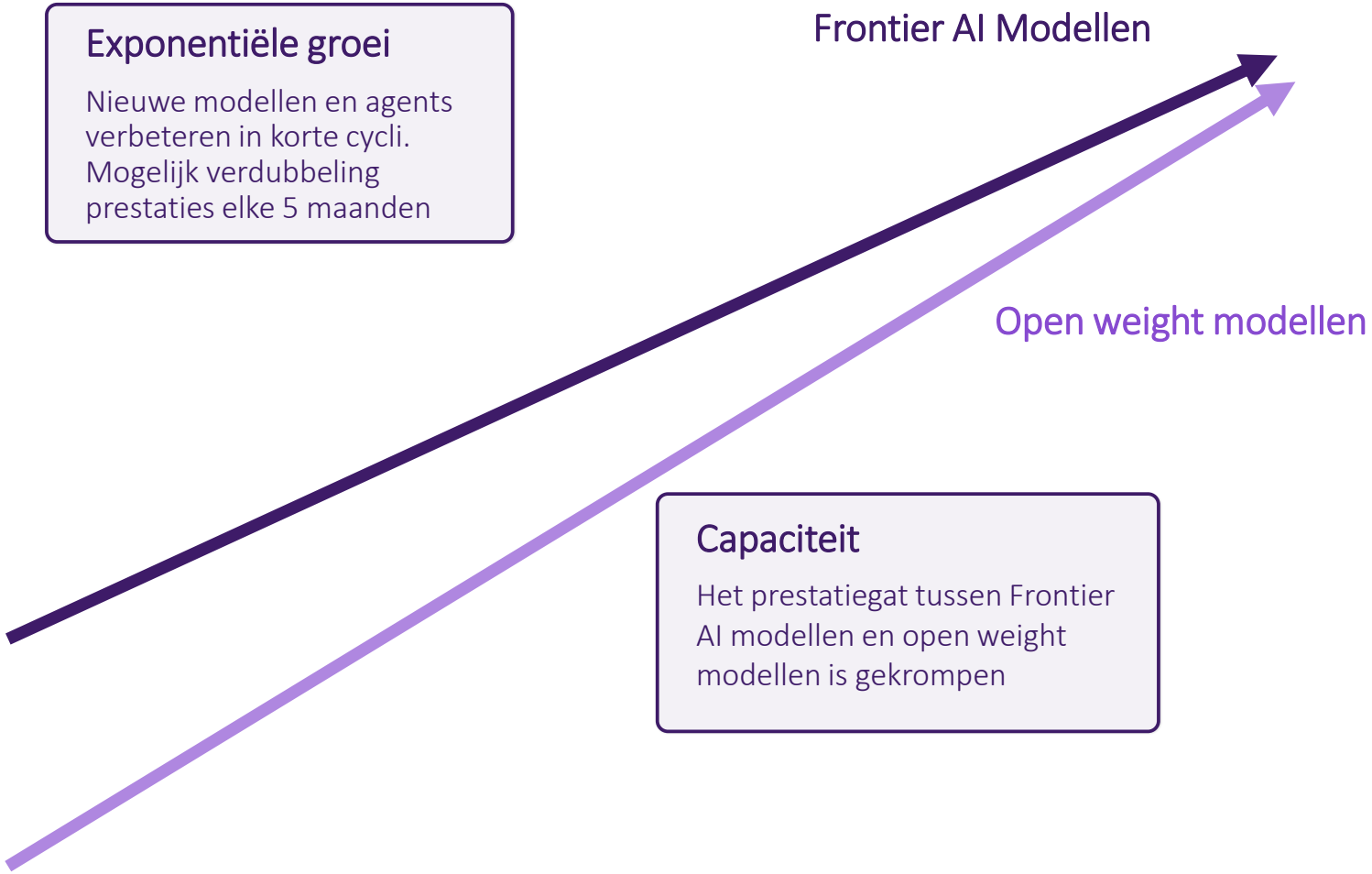
03

De ontwikkelsnelheid verandert de spelregels

3.1. GenAI-capaciteiten ontwikkelen snel

Exponentiële groei

Nieuwe modellen en agents verbeteren in korte cycli. Mogelijk verdubbeling prestaties elke 5 maanden

Capaciteit

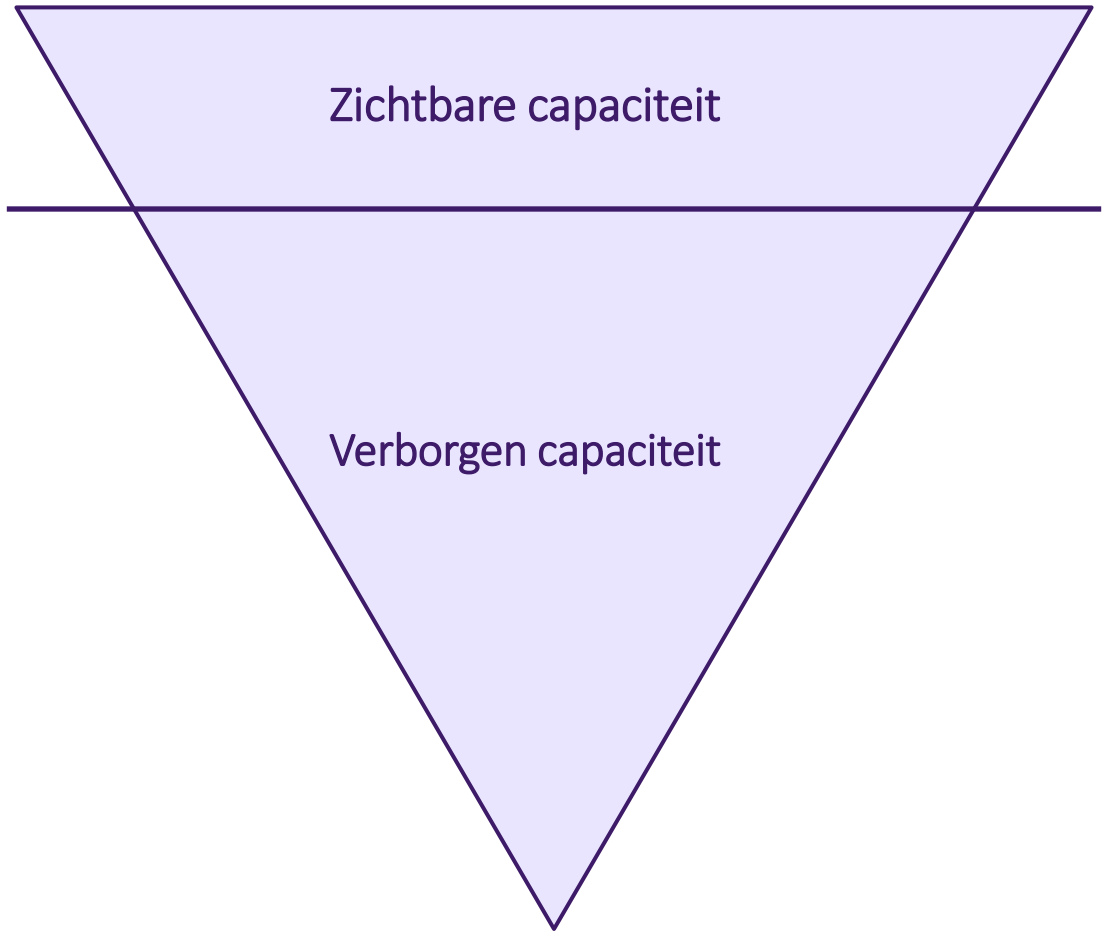
Het prestatiegat tussen Frontier AI modellen en open weight modellen is gekrompen

Lagere kosten

Open-weightmodellen leveren geavanceerde capaciteiten tegen een fractie van de kosten

Nieuwe realiteit: Geavanceerde cybercapaciteiten zijn niet langer exclusief voor statelijke actoren.

3.2. Benchmarks laten slechts het topje van de ijsberg zien

Huidige benchmarks

Standaard evaluaties beperken de rekenkracht (2.5M Tokens)

Meer tijd, meer risico

Hoe meer test-time compute beschikbaar is, hoe beter een model complexe cyberaanvallen kan plannen en uitvoeren

Voorbeeld

Het verhogen van het budget van 1M naar 10M tokens levert een stijging van ongeveer 25% in prestaties

Nieuwe realiteit: Meer rekentijd kan verborgen cybercapaciteiten zichtbaar maken

3.3. AI-agents naderen menselijke testers

Wat agents al kunnen

Complexe stappen combineren, parallel werken en bevindingen opbouwen in een realistische omgeving.

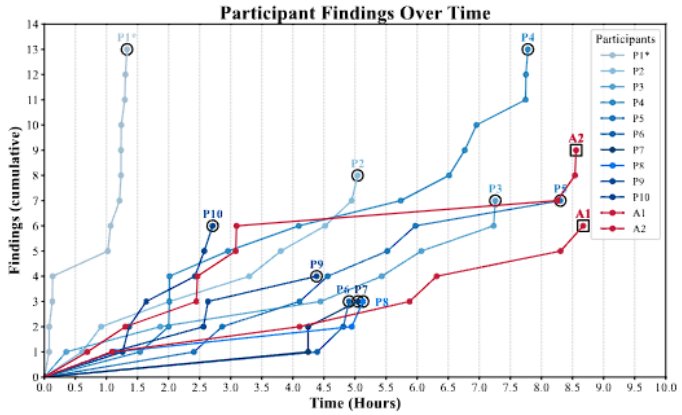
Wat opvalt

Geavanceerde AI-agents behalen in sommige experimenten vergelijkbare resultaten als ervaren menselijke testers.

Wat nog nodig blijft

Menselijke validatie, context, toestemming en professionele oordeelsvorming.

Nieuwe realiteit: AI-agents kunnen steeds meer testwerk uitvoeren, maar nog niet zonder menselijke regie en validatie.

04

Vertrouwen moet aantoonbaar worden

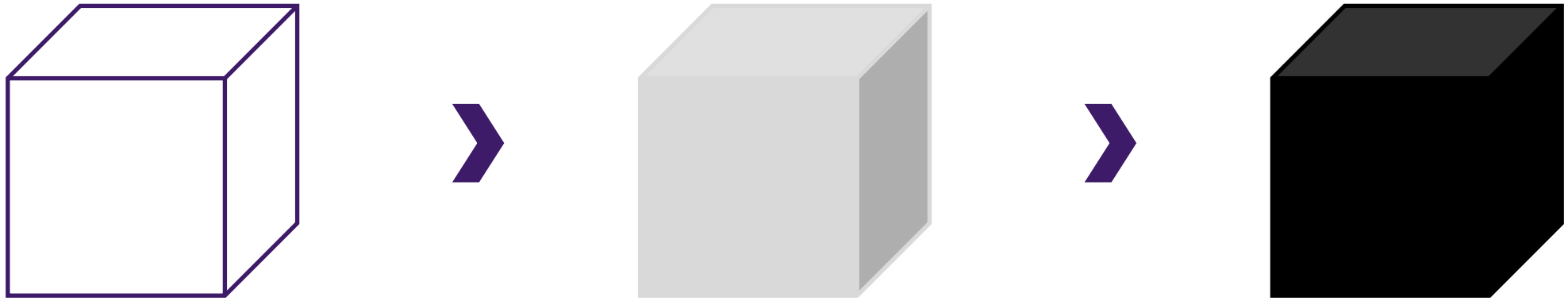
4.1. Vertrouwen in GenAI

- Het vertalen van principes voor betrouwbare GenAI naar concrete **governance mechanismen** en **KPI's** is essentieel.
- Autonome cybersecurity operations zullen kritieke adoptiebarrières ondervinden zonder ingebouwde **EU AI principes** en **governance safeguards**.
- **Toezicht op GenAI** wordt complexer naarmate systemen bedrijfsprocessen autonomer ondersteunen.

Nieuwe realiteit: Toezicht wordt moeilijker naarmate processen autonomer worden.

4.2. Verlies van toezicht

1. Transparant (verleden)

Regels en beslissingen zijn direct te volgen.

We konden de interne beslissingsbomen en patronen van modellen direct uitlezen en controleren

2. Beperkt inzicht (nu)

Redenering is deels verborgen of te complex.

We vertrouwen op chain of thought terwijl modellen mogelijk niet hun volledige interne afwegingen tonen.

3. Black box (toekomst)

Interne werking is niet leesbaar of niet beschikbaar.

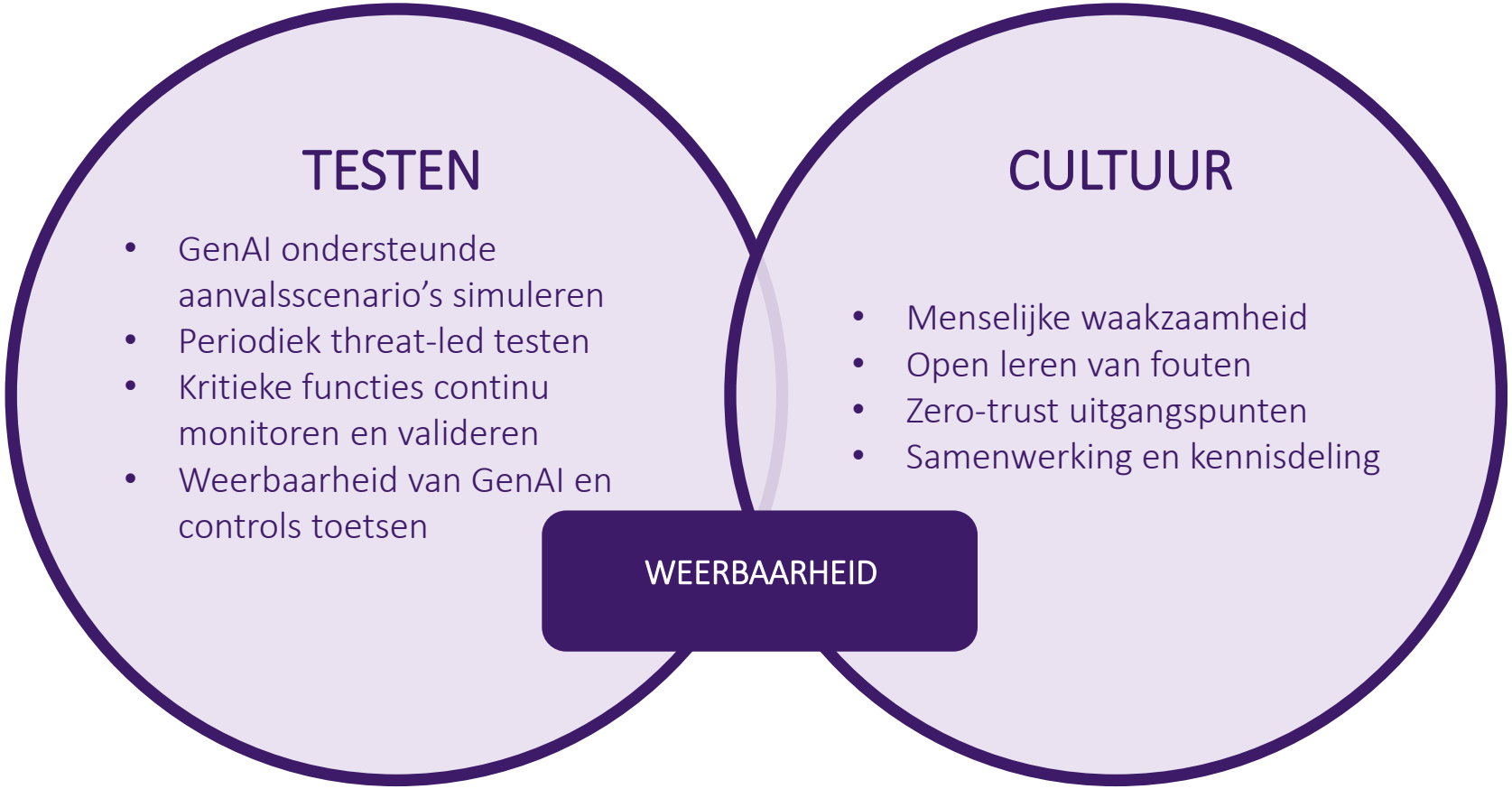
Modellen kunnen complexe planning steeds vaker intern uitvoeren, in plaats van hun redenering zichtbaar te maken

Nieuwe realiteit: De veiligheid van geavanceerde AI is afhankelijk van ons vermogen om toezicht te houden

05

Hoe vertalen we dit naar weerbaarheid?

5.1. De strategische keuze: testen en cultuur

Techniek en kritisch menselijk handelen versterken elkaar continu.

5.2. Valideer weerbaarheid met DORA TLPT en TIBER-EU

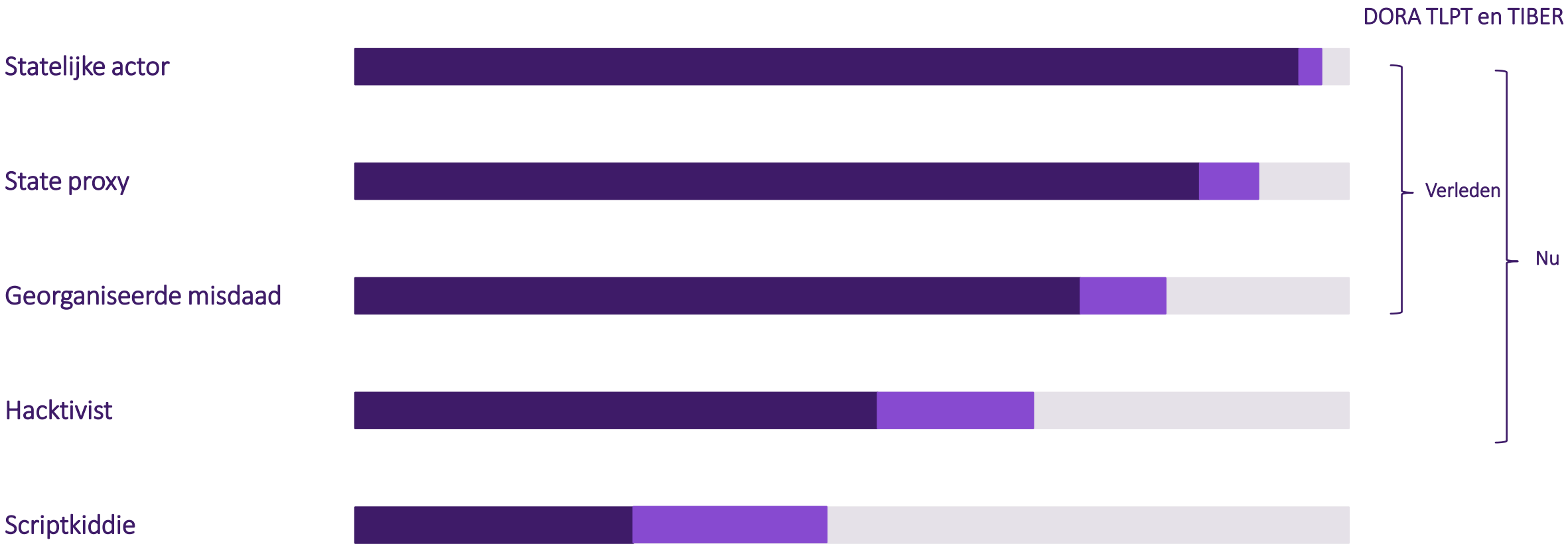

Realistische, dreigingsgestuurde tests op kritieke functies.

5.3. Het spectrum van relevante dreigingsactoren verbreedt

Boodschap: Test op capaciteiten en aanvalspaden, niet alleen op actorlabels.

5.4. Vier acties voor de securitycommunity

Experimenteer beheerst

Gebruik GenAI, maar maak **menselijke controle** en **outputvalidatie** verplicht.

Versterk detectie en respons

Bereid **detectie**, **incidentrespons** en **crisismanagement** voor op AI-versnelde aanvalsketens.

Beveilig de GenAI keten

Behandel GenAI en leveranciers als onderdeel van het aanvalsoppervlak.

Valideer en leer

Test kritieke functies onder realistische dreigings-omstandigheden en **leer** open van tekortkomingen.

Vragen?